

Lool avati 60. Grossi kauplus

Fotod: Merike Metstak

Oleg Gross
AS OG Elektra avas oma keti 60. toidukaupluse Grossi Toidukaubad Loo alevikus reedel 15. detsembril.

Vabandame, et aleviku toidukauplus on nii pikalt suletud olnud. Kaalusime pikalt, kas lammutada vana hoone või jätta alles. Et saavutada parim tulemus, läks käiku siiski lammutamine.

Seoses sellega läks ka pikemalt aega, kui esialgselt planeeritud. Nüüd on saanud parim võimalik ja väga kena lahendus. Kauplus on avatud planeeringuga ning laiema sortimendiga.

Lisaks meile leiab hoonest veel apteegi, lilled, pakiautomaadi ja sularahaautomaadi.

Loodame, et rahvas võtab meid soojalt vastu. Häid jõule!

Intervjuu volikogu esimes Väino Haabiga

Liivamäele valiti külavanem

Missis Estonia on Neeme külast

Toidutootja Kikas OÜ avas Loo alevikus uue tootmishoone

Ettevõtjate kõrge huvi ehituslubjakivi kaevandamise vastu Jägala külas

Loolill tähistas juubelit

Eino Pedanik rahvakultuurist

Margus Kirja jõulumõtisklus kadunud Joosepist

Kroodi oja puhastatakse reostusest

Valda tuli kaks väärtuskasvatuse auhinda

JÄTAME MAKSUD ENDALE

Telli registribuss omale koju telefonil 53 012 223
(vajalik ID-kaart või muu isikut tõendav dokument)

Registreeri elukoht Jõelähtme vallas ja võida

Loosi läheb neli auhinda:

500 eurot

● **4x500 eurot** 2017 aastal Jõelähtme valda registreerunud täisealiste elanike vahel, kes on seisuga 01.01.2018 jätkuvalt valla registris.

● **4x500 eurot** kõigi täisealiste valla elanike vahel, kelle registrijärgne elukoht seisuga 01.01.2018 on Jõelähtme vald.

Iga kampaaniaperioodil 30.11-31.12.2017 registreerunu saab valida kahe kingituse vahel, milleks on valla logoga kruus või kümne korra priipääse Loo spordihoone ujulasse.

<http://joelahtme.kovtp.ee>

Volikogu veerg

Väino Haab
vallavolikogu esimees, vaino.haab@joelahtme.ee

Tänase volikogu veeru ilmumise ajaks on toimunud juba neli volikogu istungit. Uus volikogu koosseis on oma tööd alustanud, moodustatud on koalitsioon, kus partneriteks endiselt Reformierakond ja SDE. Allkirjastatud koalitsioonileping sisaldab mõlema koalitsioonipartneri valimislubadusi.

Valitud on vallavanem – Andrus Umboja, volikogu aseesimees – Arno Kannike, ja on kinnitatud vallavanem ja viis vallavalitsuse liiget: Rimas Ukanis, Jüri Paavel, Mart Sepp (neist kaks palgalist), Priit Põldma ja Art Kuum. Sellega on volikogu ja vallavalitsuse koosseis lõplikult kinnitatud. Volikogu juurde moodustasime traditsiooniliselt neli komisjoni. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses § 47 on alates 16.10.2017 jõustunud seadusemuudatus, mis ütleb, et komisjoni esimees ja aseesimees või aseesimehed valitakse üheaegselt salajasel hääletusel. Volikogu liikmel on üks hääli. Komisjoni esimeheks saab kõige rohkem hääli kogunud kandidaat. Komisjoni aseesimeheks saab hääle arvult teiseks jäänud kandidaat. Seadusemuudatus annab ka opositsioonisaadikutele võimaluse komisjoni juhtimises osaleda. Komisjoni esimeeste ja aseesimeeste valimistulemused olid järgmised: keskkonnakomisjoni valiti juhtima Tõnis Tuuder, aseesimees Tiia Väik. Arengukomisjoni valiti juhtima Tõnu Vaher, aseesimees Toomas Laanejõe, ja hariduskomisjoni juhib Allar Veelmaa, aseesimees Anneli Raudlam. Revisjonikomisjoni juhtimist jätkab Arno Kannike. Revisjonikomisjoni aseesimeest ei valita. Kinnitati komisjonide esimeeste poolt esitatud komisjoni koosseisud. Arvestades, et kõik isikuvallimised peavad volikogus toimuma salajaselt ehk valimisede- lite ja -kastiga, möödusid istungid koos hääletamisvaheajadega sõbralikus õhkkonnas ja küllaltki produktiivselt.

Nüüd saavad vallavalitsus ning volikogu oma igapäevast tööd jätkata. Volikogu koosseisus on tervelt kuus uut liiget, kes varem Jõelähtme valla volikogu töös ei ole osalenud: Merike Metstak, Anneli Raudlam, Kalev Tulits, Robert Antropov, Tõnis Tuuder ja Tõnu Vaher. Asendusliikmetena on volikogus Andrus Sepp, Ester Sassi, Jüri Palts ja Veljo Haavel. Volikokku oli värskendust uute liikmete näol kahtlemata vaja.

Kindlasti jätkab volikogu juba alustatud suuremate projektidega ja Jõelähtme poleks Jõelähtme, kui me ei peaks meie ülimaks prioriteetideks lapsi, haridust ja kultuuri.

Lõpetuseks tänan kõiki volikogukaaslasti usalduse ja toetuse eest. Suured tänud annan edasi oma valijatele, kes te mind 17. oktoobril volikokku valisite.

Luban anda endast parima!

Avalindi lõikasid läbi kultuurikorraldaja Irina Pärila, vallavanem Andrus Umboja, rahastaja esindaja Margit Pärtel, muinsuskaitse Ly Renter, ehitaja Ilja Jevlanov ja alevikuvanem Toomas Laanejõe.

Avati Kostivere mõisa remonditud ruumid

Vallavalitsuse initsiatiivil on Kostivere mõisas renoveeritud ja remonditud järjekordsed ruumid. Esimesel korral avati võlvsaal muusika- ja teatrisalongi tarvis. Samuti on esimesele korrusele ehitatud mitu

uut avarat tualettruumi. Uute ruumide valmimisele on vallavalitsuse taotluse alusel eraldatud toetust määruuse "Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus" 67 849 eurot.

"Missis Estonia 2017" tiitli pälvis Triin Lindau

Missis Estonia näol on tegemist juba abielus või lahutatud naistele mõeldud iludusvõistlusega. Konkurs on mõeldud säravatele iseseisvatele naistele vanuses 21–38 a, kes on valmis näitama oma võlu, edu ja saavutusi suurelt lavalt. "Rolli ei mängi mitte ainult välimus, vaid eneseväljendamise oskused ning elupositsioonid. Missis Estonia on eeskujuks teiste-

le – naine, kes vaimustab ja tekitab teisi," ütles Triin Lindau.

Toetused 2018

Vallavolikogu otsustas kinnitada Jõelähtme valla eelarvest perekonna sissetulekust mittesõltuvate toetuste maksmise korra alusel makstavate ühekordsete toetuste määrad 2018. aastaks alljärgnevalt:

1) sünnitoetus	350,00 eurot;
2) ranitsatoetus	150,00 eurot;
3) kuldmedaliga kooli lõpetanu toetus	350,00 eurot;
4) hõbemedaliga kooli lõpetanu toetus	200,00 eurot;
5) kiitusega lõpetanu toetus	100,00 eurot;
6) matusetootus	320,00 eurot.

Foto: Merike Metstak

Intervjuu volikogu esimees Väino Haabiga

Mis oli lõppeva aasta olulisem sündmus?

Olulisem sündmus oli kindlasti 2017. aasta noorte laulupidu "Mina jään". Pidus, mis ühendas kogu Eesti rahvast ja oli oluline hingetoite tugi.

Millised positiivsed muudatused on olnud lõppeval aastal kõige märgatavamad? Mõtlen inimesi puudutavaid muudatusi.

Inimesi puudutav muudatus ja kõige mahukam investeering on kindlasti Loo alevikus valminud peatee Saha külanikule valgustatud kergliiklusteega.

Liigun ise selles suunas tihhti ja kergliiklustee kasutus on märkimisväärne. Teine suurem oodatud muudatus on Loo alevikus uue kaupluse valmimine, see oli tõesti tore jõululingitus ja on kogu aleviku ja ümberkaudset rahvast puudutav muudatus. Jõelähtme kirikutorni ja torniristi restaureerimine on paljude inimeste jaoks väga positiivne ja märgatav. Erinevaid inimesi puudutavaid positiivseid muudatusi on aga veel

ja veel, neid kõiki ei jõua siin leheveerul üles lugeda.

Mis ei ole veel nii hästi ja võiks olla paremini?

Õeldakse, tee nii hästi, kui teed – alati saab paremini.

Kas kõik lubadused on realselt täidetavad?

Reformierakonnal oli valimiste ajal viis põhilubadust, lihtsad ja selgesõnalised, mis tagasid meile ka edu valimistel. Kõige tähtsam, et meie lubadustel on kate ja tahe neid täita.

Millist neist lubadustest pead ise kõige olulisemaks, mille nimel tööd teed?

Tööd teen selle nimel, et meil oleks tegus ja hooliv vald ka järgmisel neljal aastal, see oli meie viies lubadus.

Oled ka varem pidanud vallavolikogu esimehe ametit, kuid mis on seekord teistsiti?

Seekord asun volikogu esimeheks saadud valimistulemuse põhjal. Aastaid tagasi, kui

toimus pidev umbusalduste laine, sain volikogu esimeheks, kuna tuli leida volikogu liikmete seast suure stressitaluvusega kandidaat. Tookord vaatasid erakonnakaaslased kõik minu otsa ja ma võtsin väljakutse valda juhtida vastu, see oli väärt kogemus. Mulle on jäänud volikogu esimehe amet meelde huvitavana ja tegusana. Olen saanud lähemalt tundma paljusid põnevaid inimesi, kellel igapäev on rääkida oma lugu ja kes igaüks on andnud oma panuse kohaliku elu arendamisse. Loomulikult on olnud teravaid arutelusid, kus pörkusid erinevad arvamused. Ka neid oli vaja. Mis on aga oluline, et põhilistes asjades suutsime alati leida üksmeele ning teha kaalutletud otsuseid lähtudes sellest, kuidas kogukonnale on antud oludes parem või mis on antud oludes võimalik.

Lõpetuseks lisan ühe meenutuse oma lapsepõlvest. Olin viie- või kuueaastane pisike poisipõnn, kes igal võimalikul viisil tahtis hirmsasti Maardu külasse vanaema juurde, olime just vanaema talust Loole kolunud, aasta oli ilmselt 1960. Va-

naema nimi oli Loviise, meie lastelaste jaoks oli ta mamma. Mingil põhjusel on mulle tollest ajast meelde jäänud üks käik vallamajja, tol ajal külanõukogu. Sellest plaanitud käigust rääkis vanaema nädalaid ja siis oli see kauaoodatud päev kätte jõudnud. Laupäevane saunas käik, pühapäeval pandi riided valmis, triigiti särge- ja püksikortsud sirgeks, esmaspäeva hommikul rakendati hobune vankri ette ja sõit võis alata. Väikese poisiga ärevus oli enneolematu, vanaemaga koos vallamajja, tähtsate meeste juurde. Vallamajas sai ilmselt kõik jutud kenasti aetud, sest mamma oli koduteel rõõmus ja ametimeeste vastuvõtuga rahul. Miks ma seda kõike nii hästi mäletan, ei tea, aga tean, et peame selles majas leidma kõikidele probleemidele positiivse lahenduse.

Mida soovid isiklikult igale valla elanikule uueks aastaks ja kasvõi järgmiseks neljaks aastaks?

Soovin meile kõigile jõulurahu ja ilusat aastavahetust.

Küsis Merike Metstak

Liivamäe küla valis külvavanema

Merike Metstak

Pühapäeval, 3. detsembril, toimus Liivamäe küla üldkoosolek, kus valiti ühehäälselt külvavanemaks Aleksander Gorohov.

Samas valiti ka küla eestseisus ja arutati toimiva külaseltsi edasisi tegevusplaanid.

Aleksander on elanud Liivamäe külas 11 aastat, olnud mitmetulundusühenduse looja ja

aktiivne kogukondlane. Ta on kõrgharidusega, valdab vabalt eesti ning vene keelt ning igapäevasel tegev korraldajaks ja turvalisuse alal.

Vabal ajal tegeleb Aleksander aktiivselt spordiga.

"Kavandame eesseeisusega jaanuaris kokku tulla ja kaardistada probleemid ning asuda neid lahendama. Arvan, et teede ja tänavate korrashoid, tur-

valine elukeskkond ja küla heakord ning välisilme võiks koostöös vallaga tulla kõne alla esmajärjekorras. Kui inimesed saavad omavahel tutvavaks, siis loodetavasti sünnivad lahendused iseenesest," ütles Aleksander Gorohov.

"Meiliaadress on Liivamäe külvavanemal nüüd ka olemas, kirjutades enda mõtetest ning probleemidest, saab eestseisus

koostöös külvavanemaga muuta elanike elukeskkonda meie külas paremaks: liivamaekylavanem@gmail.com.

Samuti soovin ära märkida, et Liivamäe külal on enda Facebooki leheküljel, mis kajastab kinnise grupina meie elanike igapäevast tegevust. Hetkel on lehel liikmeid 122 ning ootame meie küla elanike aktiivset liitumist," kinnitas külvavanem.

Toidutootja Kikas OÜ avas Loo alevikus uue tootmishoone

■ Linnuliha- ja kulinaaria-tooteid valmistav ettevõtte Kikas OÜ avas Loo alevikus uue tootmishoone. Investeeringu mahuks kujunes kaks miljonit eurot.

Kikase juhatuse esimees Eero Lass sõnas, et ettevõtte uus tootmishoone on olnud ligemale kümneaastane plaan, mis sai viimaks teoks. "Kümne kuuga on valminud meie praeguseid ja tulevase võimalusi arvestav tootmishoone, kus on ka senisest kaasaegsemad töö- ja olmetingimused, mille üle oleme kahtlemata eriti rõõmsad," sõnas Lass.

Juhatuse liige Rein Hünerson lisas, et selleks, et Eesti kapitalil põhinev ettevõtte on jõudnud oma arengus praegusse punkti, on pingutatud igapäevaselt.

"Oleme tänulikud meie koostööpartneritele, töötajatele ja kõigile klientidele, kes hindavad Kikase tooteid, nende kvaliteeti ja maitset," rõhutas Hünerson, kes lisas, et 1 100 000 kilogrammile müüdüd Juustupoisile tuleb uuest tootmishoonest veelgi lisa.

Uus tootmishoone asub Loo alevikus ning investeeringu maksumuseks kujunes kaks miljonit eurot. Investeeringut toetas PRIA. Hoone on projekteeritud Kikase vajadustest lähtuvalt ning võimaldab suurendada ettevõtte tootmist. Hoone avamisest võtsid osa majandus- ja taristuminister Kadri Simson ning Eesti Toiduliidu juhataja Sirje Potisepp, kes avaldasid Eesti toidu tegijatele tunnustust.

Kikas OÜs töötab 30 inimest. Ettevõtte alustas tegevust 1996. aastal Järlepa Kaubanduse OÜ nime all, kaubamärk Kikas registreeriti 2000. aastal. Ettevõtte tooteid müüakse nii Eestis kui ka välismaal, aastast 2012 on Kikasel ISO 22000 toiduhutuse sertifikaat.

Rein Hünerson, Eero Lass, Kadri Simson, Sirje Potisepp ja Heiki Lilienthal lõikavad avalinti.

Fotod: Merike Metstak

Ettevõtjate kõrge huvi ehituslubjakivi kaevandamise vastu Jägala külas

Kristjan Põldaas
Keskkonnauinik

Viimastel kuudel toimunud arengute valguses võib öelda, et hüppeliselt on tõusnud ettevõtjate huvi ehituslubjakivi kaevandamise vastu Jõelähtme vallas Jägala külas.

Jõelähtme valda on saanud keskkonnaametilt viimase kahe kuu jooksul tervelt neli erinevat geoloogilise uuringuloa algatamise teadet. Võrdluseks niipalju, et minu nelja-aastase töökogemuse juures Jõelähtme vallas olen näinud kokku viite uuringuloa algatamise teadet ja ühte üldgeoloogilise uuringu algatamise teadet, mis puudutavad siis uusi alasid, kus varem kaevandatud ei ole. Kõik eeltoodud algatamised jäävad viimase poole aasta sisse, mis näitab selgelt, et ettevõtjate huvi ehituslubjakivi ja uute kae-

vanduste avamise vastu on hüppeliselt kasvanud.

Geoloogiliseks uuringuks nimetatakse maavara kaevandamise ja kasutusele võtmise eesmärgil tehtavat geoloogilist tööd ehk taotletavaid uuringuid soovitakse teha antud juhul ehituslubjakivi kasutamise- ja kaevandamisvõimaluste välja selgitamiseks. Loa geoloogiliseks uuringuks annab keskkonnaamet, kuid enne otsuse tegemist tuleb küsida kõikide puudutatud isikute seisukohti (külaelanikud) ja kooskõlastusi (maaomanikud ja kohalik omavalitsus).

Maaüksused, kuhu uuringulubasid taotletakse on järgmised: Tammiku (katastritunnus 24504:008:0082), Kuriste (katastritunnus 24505:002:0170), Anija metskond 19 (katastritunnus 24505:002:0115) ja

veel üks Tammiku (katastritunnus 24505:002:0031). Esimesed kolm maaüksust asuvad Jägala külas, viimane asub Ruu külas. Ettevõtjad, kes uuringulubasid soovivad on järgmised: OÜ Ruu Küla Kaevandajate Selts, AS TREV-2 Grupp ja Maavarade OÜ.

Jõelähtme vallavalitsus on kõiki neid teateid arutanud ja neile ka eitavalt vastanud. Jõelähtme vallavalitsus on andnud keskkonnaametile teada, et ei toeta uuringulubade väljastamist ja on palunud keskkonnaametil menetlused aegsasti lõpetada, sest vallavalitsuse hinnangul on nende taotluste menetlemine perspektiivitu. Uute kaevanduste avamist ei toeta valla arengudokumentid (üldplaneering ja arengukava) ega ka kohalik kogukond. Lisaks eelnevale on suur osa met-

sastunud Jägala küla lähimbrusest arvatud rohevõrgustiku tuumalale.

Tuum ehk tugialad on ümbritseva suhtes kõrgema väärtusega (looduskaitsealine, keskkonnakaitsealine jne) alad.

Siinkohal tuleb ära märkida, et Jägala küla kõrval ja uuringuid teostatavate alade läheduses asub ka kohalik kaitseala Ruu väärtusliku maastiku ja looduse kaitseks, kus üritab kaevandamiseks luba saada OÜ Vao Paas.

Kui nüüd vaadata kui lähetikku uuringualad ja OÜ Vao Paasi poolt kaevandamist taotletav ala jäävad (alad jäävad kõik 1,2 km raadiusesse), siis võiks küsida riigilt, kas riik kavatseb looduslikult väärtusliku Jägala ja Ruu küla alad muuta karjäärriks? Milline näeb välja üks ehituslubjakivi avamaa

Illustratiivne kaart, mis näitab ala, kuhu soovitakse luba geoloogilisteks uuringuteks. Kaart ei ole täpne.

kaevandus on võimalik kõigil näha Jõelähtme vallas Tallinna-Narva maantee äärde jäävas

Maardu lõunakarjääris või Tallinnas Lasnamäe äärde jäävas Vao karjääris.

Laulu- ja tantsupeo protsessist – entusiasm ja olmetasand

■ Sügisesel rahvamajade aastakonverentsil Põltsamaal kõlas korduvalt mure, et laulu- ja tantsupeo protsess põhineb üksnes entusiasmil, mis võib eestvedajate madalate palkade tõttu raugeda.

Rahvakultuurinõunik Eino Pedanik, millised mõtted tekkisid Sinul, kuuldes konverentsi vastukaja?

Need mured ei ole võetud õhust, kuid laulu- ja tantsupeo protsessi jätkusuutlikkust mõjutavad mitmed tegurid. Juhendajate madal palk võib olla üks nendest ning see teema on olnud päevakorral kaua. Näiteks riiklik toetusprogramm laulu- ja tantsupeo protsessis osalevatele kollektiividele algas 2005. aastal just madalate palkade teemast. Programmi esimestel aastatel makstigi juhendajatele palgalis.

Mõne aasta möödudes hakkas osa kollektiive tegema ettepanekuid, et toetusest ainult palgalis maksmine ei ole kulude optimeerimise mõttes mõistlik – töötasudelt makstavad summad laekusid ju riigile tagasi ja toetuse kasutegur oli väike. See ajendas meid programmist eraldatava toetuse kasutamise tingimusi laiendama, olgu need siis õppematerjalid, rahvarõivad, pillid, konserttegevusi või midagi muud.

Seega, kui üle kümne aasta tagasi oli arutlusel sama teema, aga selle aja jooksul on nii kollektiivide arvud kui ka osalejate hulk kasvanud, siis ma ei saa nõustuda väitega, et madalate palkade tõttu on laulu- ja tantsupeod õhus. Heas mõttes "hullu entusiasmi" peab meie laulu- ja tantsupidulistel olema.

Et aga mitte mureküsimesi kõrvale lükata, peaksime palgamäärade tegelikule olukorrale hinnangu andmiseks kaaluma hoopis üleriigilise uuringkütuse korraldamist.

Kohalik kultuurikorraldus on omavalitsuse hool, kuid oma öla paneb alla ka riik. Kui paljudele rahvakultuurikollektiividele riigieelarvest aastast toetust jagub ja mida selle eest saab?

Laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide toetusprogrammi eelarvet ei ole aastate jooksul vähendatud. See on 840 000 eurot. Viimase kolme aasta jooksul on tegevustoetust saavate kollektiivide arv püsinud paari tuhande juures.

Suvine noorte laulu- ja tantsupidu näitas, et meil on tugev järelkasv, kes suudab hoida esivanemate traditsiooni.

Toetuse kasutamise võimaluste loetelu on üpris pikk, sellega võib tutvuda näiteks laulu- ja tantsupeo sihtasutuse (ELT SA) kodulehel. Lisaks kollektiivide tegevustoetusele on programmil ka mõned alaprogrammid. Programminõukogu vaatab üle programmist toetuste

Eino Pedanik. Foto: Virge Viertek

eraldamise tingimused igal hooajal ning teeb neisse vajadusel ka täiendusi või parandusi. Töötasukulust toetusest kanda ei või, kuid riik on püüdnud tagada seda, et omavalitsuste makstav palgaraha läheb tööpoolest juhendajate palkadeks.

Suur roll laulu- ja tantsupeo protsessi toetamisel on siiski kohalikel omavalitsustel, sest nende valikutest sõltub suuresti see, kui väärtustatud rahvakultuurialane tegevus ühes või teises paigas on. Kuidas hinnata omavalitsuste tegevust, mis toetaks kitsamas fookuses peoprotsessi?

Eesti, Läti ja Leedu laulu- ja tantsupidude traditsioon on kantud UNESCO vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja. See suur tunnustus seab meie kõigi ette vastutuse traditsiooni ellujäämise eest.

Praktiliselt kõik omavalitsused panustavad peoprotsessi, toetades oma kollektiive, nende ettevõtmisi ning luues tingimusi laulu- või tantsuharjutusteks. KOVID on meie laulu- ja tantsupeo protsessi baasrahastajad, sest põhimõtteliselt tegutseb enamik kollektiive KOVI juures. Lisaks toetavad omavalitsused üleriigiliste laulu- ja tantsupidude vahelisel ajal maakondlikke või piirkondlikke laulu- ja tantsupidusid.

KOVIDe puhul on küsimus selles, kui suurel määral kollektiive toetatakse; mis on toetusmäär või kollektiivi juhtide tasustamise aluseks. Näiteks, kas kollektiividele toetuste andmisel arvestatakse kollektiivi juhtide töötasudega või ka ruumide rentimise vajadustega? Siit ka küsimus, kas iga KOV peab välja töötama oma alused, mille tulemus võib olla piirkonniti erinev, või saaks seda korraldada ühiselt, arvestades laulu- ja tantsupeo olulisust ja tähtsust kogu meie rahvale.

Kurb on siinjuures see, et ehkki meil on välja töötatud

kollektiivjuhtide kutsekvalifikatsioonide süsteemid, ei rakenda tööandjad seda palga maksmise alusena – see on vabatahtlik. Senikaua ei ole ju ka juhid ise huvitatud kvalifikatsiooni taotlemisest. See on justkui nokk kinni saba lahti süsteem.

Teisalt, "hulludes ideedes" võib teinekord olla jumet. Siit ka üks mõte! Kas võiksime kõnelda laulu- ja tantsupeoprotsessi toetamise kollektiivlepingust? Või näiteks hea tahte lepingust, millega leiaksime probleemile lahenduse? Ärge unustagem, et tänu haldusreformile on 213 KOVist järele jäänud 79. Suhtlusring, kellelega peaks asja ajama, on kordades väiksem.

Septembris käivitus noorte huvitegevuse toetussüsteem. Ehk on see üks võimalus puudutatud kitsaskohti lahendada?

Huvitegevuse toetuse üks eesmärke on huvitegevuse kättesaadavaks tegemine ning uute laste ja noorte toomine huvitegevuse juurde. See on omavalitsuste otsustada, millistel põhimõtetel nad toetusraha jagavad, lähtudes teada olevatest kitsaskohtadest ja nende lahendamise vajadusest. Siin me peaksime esimesed tulemused ära ootama.

Unistame lõpetuseks. Kui kõike saaks ning sahtlis oleks võlukepike, siis mida sellega puudutada võiks?

Kõige suurem unistus on, et meie, praeguse põlvkonnana võime aastate pärast julgelt öelda, et oleme peotraditsiooni hästi hoidnud – et oleme valmis selle edasi andma järgmisele, nooremale põlvkonnale. Suvine noorte laulu- ja tantsupidu näitas, et meil on tugev järelkasv, kes suudab hoida esivanemate traditsiooni.

Üheks olulisemaks teguriks pean ma juhendajate töö väärtustamist. Nendest inimestest sõltub kollektiivide olemasolu, nende sisuline tegevus ja kvaliteet. Kollektiivide juhid on oma ala meistrid, professionaalid, kes peavad saama selle eest väärikat tasu. Kollektiivi juhtide väärtustamisega kasvaks ka noorte huvi minna seda valdkonda õppima, selle tulemuseks tekib järelkasv juhendajatele.

Ja kindlasti unistaks, et meie laulu- ja tantsupeod toimuksid tänapäevastel tehniliselt hästi varustatutel väljakutel, kus oleks lauljatele, tantsijatele, pillimängijatele ning ka pealtvaatajatele loodud mugavad tingimused.

Innovaatilised tehnilised lahendused võiksid aidata kaasa peo korraldusele ning sellest osasaamisele.

Loolill tähistas suurt juubelit.

Erika Põlendik, rühma juhendaja.

Sünnipäevatoridi lõikavad lahti rühmavanem Ulvi Merman ja Kersti Rimmelgas.

Loolill tähistas juubelit

■ **Rahvatants on elujõu allikas.**

Merike Metstak

Loolille sünnipäeva kontserdi alustuseks pakkus õhtujuht Pille Kippel igale tantsijale ühe liköörikommi. Nii tuligi päevalgele saladus – rituaal süüa alati enne ja pärast kontserti üks turgutav šokolaadikommi.

Tabavalt Loolille juhendamist aednikutööga võrreldes selgus, et esimesed aastad juhendas rühma Virve Lääne. Hilisem jätkusuutlik edulugu laoti üles Erika Põlendiku käe all. Alates aastast 2000 on Loolille aednikuks Erika Põlendik ja klaverisaatjaks Tiina Muddi.

Juubelikontserdil astusid publiku ette veel Jõelähtme noorte segarühm (juhendajad Miina Karafin ja Mirjam Sirkas), segarühm Jõelähtme Muhedad (juhendaja Karel Vähi), Suislepa naisrühm (juhendaja Anu Tomp) ja lauluansambel AnnabRe (juhendaja Mait Män-

nik). Arvukad õnnitlejad tõid rohkelt lilli ja heldelt kingitusi – kultuurikeskuse poolt isegi piletid Toila spaasse. Maakonna poolt tervitas ja ütles tänusõnu Harjumaa Omavalitsuste Liidu kultuurijuht Ruth Jürisalu.

Vallavanem Andrus Umboga märkis, et Loolille nägudelt särab alati siiras rõõm tegevusest, mis käsil. "Ei tea, mis toimub Erika hinges, kui kontsert käib. Hea meel on näha, et teile endile seda kõike meeldib teha, aitäh ja palju edu edaspidiseks," ütles ta.

Elle Himma kultuurikeskusest rõhutas, et Loolill on alati valda esindanud parimal tasemel, pakkudes rahuldust tantsijatele ja naudingut publikule, kinnitades, et rahvatants on elustiil.

Erika Põlendik on öelnud: et muusikarütmi liikumine on inimesele igiomane, et argitoimetustest eemalduda, et rutini- ja lauluansambel AnnabRe (juhendaja Mait Män-

rohkelt võimalusi suhelda hea seltskonnaga, esineda, reisida jne. Mul pole eluski olnud halba seltskonda! Head inimsuhted ja tore seltskond on nii suur väärtus, et seda ei saagi millegagi mõõta. Olgu kuitahes must päev ja pea muremõtteid täis, tantsutrenni järel on hea enesetunne alati kindlustatud. Muusika, rütm, liikumine, füüsilise koormus – need annavad inimesele elujõudu.

Pool sajandit tantsule

Erika Põlendik: "Rahvatants on ju elamise loomulik osa, milleta ma ei kujutaks oma elu ette, elu tantsuta oleks väga igav. Rahvatantsuga tegelesin juba enne sündimist. Olen pärit Pärnust, mu ema oli raamatupidaja, aga suure osa ajast tantsuõpetaja, rahvatantsuansambli "Kajakas" looja ja kauaaegne juht. Isa oli pedagoog (ajaloõpetaja) ja kultuuritöötaja. Olen oma isa-ema ainukene vana, endal on mul kaks tütar.

Fotod: Merike Metstak

Kersti Remmelgas on tantsinud Loolilles algusest peale.

Esiplaanil 20 aastat tantsinud Liivi Pikalev ja vaid paariaastase staažiga Kaarin Hiit.

K koos ansambliga AnnabRe.

Siiani on mees, kui kooli viimases klassis õppides juhendasin oma kooli tantsijaid, see oli vist 5. klassi rühm, aga ega ma nendega eriti hästi hakkama saanud. Poisid ei kuulunud lihtsalt sõna ja oskused olid ikka veel napivõitu. Esimene tõsine rahvatantsukogemus on pärit muidugi kooliajast. Sealne tantsuõpetaja viis meie rühma kaks korda tantsupeole – 1962. a. I koolinoorte tantsupeole ja 1963. a. rahvakunstiõhtule (VII üldtantsupidu). Keskkooli ajal käisin kolm suve rahvatantsujuhtide suvekoolis (ikka emaga koos, tema õpetas seal eesti rahvatantsu) ja 1970. aasta suvel lõpetasin suvekooli ja sain tantsuõpetaja tunnistuse. 1970. a. IX üldtantsupeol tantsisin ansambli “Kajakas” segarühmas. Tantsupeol olin aga jälle 1975. aastal ja siis juba ema abiliseks. Ema oli segarühmade liigi üldjuht ja mina tookord nurgajuht. Mäletan, et 25-aastasena läksin tollaegsesse Rah-

valoomingu Majja sooviga leida tantsurühm, kes vajaks õpetajat. Ja sama aasta kevadel algaski tõsine tantsuõpetaja tee segarühma “Tontar” juhendajana.

Koorijuhte teatakse-tuntakse, nad on pidevalt esil ja nähtaval: proovis, kontserdil, väikesel ja suurel laulupeol esiplaanil. Muusikud samamoodi. Tantsurühma juhust ei tea pealtvaatajad sageli midagi, tema jääb rohkem tahaplaanile. Kas see on õiglane? Tõepoolest on need tööd erinevad ja tahtmata kellegi tähtsust vähendada, ütlen siiski – rahvatantsu on vaja palju pingutada, teistega arvestada. Tantsurühmas peab olema alati 6–8 paari või kindel koosseis inimesi, kes pidevalt koos tantsivad, kes on nõus tingimusteta sinuga koos lõpmatuseni harjutama parima tulemuse nimel. Igal tantsurühmal peavad tingimata olema rahvarõivad, mis tänapäeval pea 1000 eurot maksavad. Iga tant-

sustiili juhendamiseks on vaja tarkust ja oskust, kuid eesti rahvatantsu saab õppida vaid siin, Maarjamaal. Ja seda õpetavad siin vaid parimad tantsujuhid. Tulemus on, et laps/noor/täiskasvanu õpib muusika taktis liikuma, rütmi tunnetama, oma keha valitsema, aga ennekõike armastama ehedat oma Eesti rahva tantsu. Ja nii sünnivadki Vabaduse väljaku tantsuetendused ja nii kasvavadki kullakera kandjad.”

Erika on lõpetanud Tartu Ülikooli matemaatikateaduskonna rakendusmatemaatika eriala.

10 000 tantsijaga rütmis

“Tol ajal polnud võimalik tantsuõpetaja eriala üheski kõrgkoolis õppida. Kuna tahtsin kindlasti saada kõrgharituks ja omamoodi mõjutas isapoolse suguvõsa “leiutajaveri”, siis edasi õppima läksin Tartu Ülikooli matemaatikateaduskonda rakendusmatemaatika eri-

alale, mille lõpetasin 1976. a. Mis tänapäeval viga, rahvatantsujuhiks on võimalik õppida kahes kõrgkoolis, rahvakultuurialast kõrgharidust pakuvad Tallinna Ülikool ja Tartu Ülikooli Viljandi Kultuureiakadeemia. Olen erinevaid rahvatantsurühmi juhendanud juba pea 40 aastat, praegusel ajal töötan 40 aastat, praegusel ajal töötan nelja rühmaga. Rakendusmatemaatikuna olen tõepoolest läbi teinud karjääri plaanikomitee programmeerijast kuni AS Andmevara spetsialistini. EVP keskkeregister startis koos minuga, olin registri peaadминистраator ja rahvastikuregistri infoteenuste grupi juht. Riigi toimimisest on mul üsna selge ettekujutus, oskan seadusi lugeda ja mõistan, mis ümberringi toimub. Muide, rahvatantsujuhtide hulgas on rohkesti matemaatikuid,” kinnitas Erika.

Erika Põlendik töötab Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsi (ERRS) projektijuhina. ERRS on rahvatantsu-, rahva-

muusika õpetajate ja harrastajate ühendus. Eesti suurima rahvatantsu ja -muusikaga tegeleva seltsi ülesanded ületavad ammugi tavalise seltsi piirid. Selts tegeleb kogu valdkonnaga arenguprotsessiga, esindades sel moel enam kui 25 000 rahvatantsija ja 1000 rahvamuusiku huve. ERRS on partneriks riigile ja kultuuriministeeriumile rahvatantsu ja rahvamuusika hoidmisel, säilitamisel ja arendamisel. ERRSil on tantsuspetsialisti kutseomistamise õigus. ERRS tegeleb 700 tantsuõpetajaga üle riigi. Valdavalte teevad rahvatantsu õpetajad oma tööd mingi teise töö kõrvalt ja väikese tasu eest. Enamik on fanaatilised rahvakultuuri edendajad, kes tegutsesid südame sunnil.

Mis motiveerib tantsujuhti õhtust – õhtusse rahvatantsu õpetama?

Erika Põlendik: “Tantsurühma hea aura ja üksteisega koostöö nautimine. Igal rühmal on

isemoodi aura, omamoodi nägu ning eripärane koostus. Positiivsed koostöösidemed arenevad sageli sedamoodi, et suheldakse ka väljaspool tantsurühma raame. See on väga lahe. Teiseks: hea koostöö tulemusel kordaläinud tantsupidu. Fantastiline tunne on koos tantsuda 10 000 tantsijaga Kalevi staadionil. Tantsupeod on muidugi täiesti omaette fenomen. Joonis tuleb platsil elama panna ja kuigi oled oma kolme rühmaga ja ka paberil kõik reemid mitu korda läbi mänginud, siis peo eelõhtul selgub äkki ikkagi, et tervikpilt ei käivitu, midagi lillustrite platsile sättimiseks vaid veel öö... Mis salata, sedagi on ette tulnud. Kolmandaks: tunnen vastutust saavutuste eest, annan endale aru, et mul pole õigust panna tantsijat kehva seisuga, tal peab publiku ees hea olema. Inimene peab saama oma harrastusest parima emotsiooni.”

Kuhu minna, jaanuar 2018

www.joelahtmekultuur.ee

3.12.–31.01		Kostivere kultuurimõis	Fotonäitus "Lumeskulptuurid"	Virve Kirikali lumeimprovisatsioonid – "Veest oled sa võetud, veeks pead sa saama"
4.01	12.00	Neeme rahvamaja	lasteraamatu "Siddhatthast Buddhaks" esmaesitlus muusika ja video saatel	
4.01	12.00	Kostivere päevakeskus	Uusaasta kohtumine	Koos lauluklubiga
4.01	12.00	Loo kultuurikeskuse väike saal	Pihlakobara ümarlaud	Uusaasta kohvilaud, pisike pilguheit maailma kuklapoolele, jaanuarikuu info
5.01	18.00	Jõelähtme	Suusabaasis on tantsupidu	Valla kollektiivide ja kollektiivjuhtide uusaastapidu
7.01	12.00	Neeme rahvamaja	Sööme kõhu rasvast vabaks	Koolitaja ja personaaltreeneri Mirko Miilitsa toitumisnõuanded. Keha koostise mõõtmine, 7 €. Kõikide osalejate vahel loositakse heakava.ee erimenüü+ sooduskoodid
7.01	16.00 ja 17.15	Neeme rahvamaja	Laste karaterringid	Juhendaja Peeter Mahlapuu
7.01	16.00	Neeme jaanituleplats	Kuuskede põletamine	Kaasa kuum jook
8.01	18.00	Jõelähtme rahvamaja	Lastering	
8.01	19.00	Loo aleviku keskväljak	Jõuluaja ärasaatmine ja kuuskede põletamine. Tulegrupp flameous show	
11.01	12.00	Kostivere päevakeskus	Kohtumine politseiga	Räägime valla turvalisusest
11.01	12.00	Loo kultuurikeskuse väike saal	Pihlakobara kinopäev	
12.01	19.00	Kostivere kultuurimõis	Romantiline luulekava	Kostivere kultuurimõis avab Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks uue sarja, kus kuulame kaunist emakeelt sõnas ning helides. Üritus toimub mõisa 1. korruse uues salongiruumis. Avaüritusel on külas Kärt Kross-Merilo ja Georg Merilo (sõnas) ning Ain Agan (kitarril). Öhtu hubases miljöös ja spontaanses luulevõtmes – kõik sünnib kohapeal ning on kordumatu. Avatud mõisakohvik. Piletid 5 ja 3 € (õpilane, üliõpilane, pensionär)
14.01	12.00	Neeme rahvamaja	Filmi- ja meediaring	Juhendaja Hannes Lindrop
14.01	16.00 ja 17.15	Neeme rahvamaja	Laste karaterringid	Juhendaja Peeter Mahlapuu
17.01	12.00	Kostivere päevakeskus	Lauluklubi	Juhendaja Kai Sõitja
18.01	15.00	Loo noortekeskus	No – pi 2	Noortekeskuse ja Pihlakobara ühisüritus
19.01	14.00	Loo kultuurikeskuse väike saal	Pihlakobara talvepidu	Jaanuarikuu sünnipäevalaste õnnitlemine, Jüri-Ott Ennet jagab aasta jagu tervisetarkust
20.01	17.00	Jõelähtme rahvamaja	Mängime Tsehovit	Tapa valla teater toob lavale etendused "Karu" ja "Abieluettepanek". Pilet 7, sooduspilet 5 €
21.01	11.00	Kostivere kultuurimõis	Mõisa lastehommik	Seikluslik lastefilm "Sivi uneseiklus". Pilet lastele 2, täiskasvanutele 3 €
21.01	13.00	Jõelähtme rahvamaja	Mälumäng, 1. voor	3-liikmelise võistkonna osalustasu kokku 15 €. Eelregistreerimine merike.kahu@joelahtmekultuur.ee
22.01	18.00	Jõelähtme rahvamaja	Lastering	
23.01	12.00	Kostivere päevakeskus	Meenutuste aeg	Meenutame päevakeskuse algusaastaid ja vaatame videofilme
25.01	16.00	Jõelähtme rahvamaja	Eakate klubi "Seniorid ja seniiritad"	
26.01	13.00	Jõelähtme rahvamaja	Sushi koolitus	Koolitaja Kädi Trumm. Koolitus pikkus 2,5 tundi. Hind 20 € (kuni 15-aastastele 15 €). Hind sisaldab kõike vajalikku sushi valmistamiseks
26.01	19.00	Kostivere kultuurimõis	Kostivere mõisa filmiklubi	Soome-Eesti-Rootsi koostööna valminud ajalooline draamafilm "Igitee". Pühendatud Soome Vabariigi 100. aastapäevale. Kinopilet 4 €
27.01	12.00	Jõelähtme rahvamaja	Soliarise tsirkus "Fantastiline planeet"	Pilet 6 €
28.01	12.00	Neeme rahvamaja	Lasteetendus	Jälgi reklaami. Pilet 2 €
28.01	14.00	Neeme rahvamaja	Filmi- ja meediaring	Juhendaja Hannes Lindrop

Kostivere noortekeskuse noortejuht käis Viinis konverentsil

Triin Laats
Kostivere ANK

20–23 novembril toimus Austrias Viinis digitaalse noorsootöö konverents, millel osalejaid kõigest Euroopa riikidest. Erasmus+ programmi ja Eesti poolt SA Archimedese noorteagentuuri rahastatud konverentsile pääsemiseks tuli läbida pikk valikuprotsess. Põnevad päevad Viinis olid täis erinevaid arutelusid, ettekandeid, töötube ning visiite Viini erinevatesse noorsootööga tegelevatesse asutustesse. Töötubades näiteks programmeerisime ja panime kokku roboteid, spetsiaalses noorte jaoks loodud tehnoloogialaboris printisime erinevaid prototüüpe ja lõikasime laseriga võtmehoidjad jne.

Kuigi Eesti teeb digivaldkonnas tublisid samme ja meie

noortega tegelevad spetsialistid on üldiselt uutele ideedele avatud, on meil veel palju arenguruumi ja teistelt riikidelt õppi-

da. Siiski oli rõõm näha, et teiste riikide esindajatele meenub seoses digitaalse noorsootööga esimesena just "Estonia".

Häid jõulupühi ja teguderohket uut aastat!

Jõelähtme Vallavalitsus
ja Vallavolikogu

© Helois Sirotkin 2017

Jõelähtme MKK õpilaste kontserdid EV 100 "Meil aiaäärne tänavas"

Mailis Kamarik

Jõelähtme MKK klaveriõpetaja

Jõelähtme Muusika- ja Kunstikoolis (MKK) toimusid 22.–24. novembril kontserdid, kus mängiti ainult eesti muusikat. Kontsertsari oli korraldatud selleks, et tähistada Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva ja väärtustada eesti muusikat. Kontsertsarja alapealkiri oli "Meil aiaäärne tänavas", mis on ühtlasi Eesti üks tuntuim laul ja mille komponeeris Konstantin Türrpu luuletaja Lydia Koidula luuletuse "Kodu" ainetel. Lisaks kontsertsarjale koostavad õpilased muusikaajaloo tundides plakateid Eesti heliloojatest. Väike näitus kunstiosakonna õpilastelt toimus Jõelähtme MKK ruumide fuajeedes.

Esimene kontsert toimus 22. novembril Kostivere Kultuurimõisa hubases saalis. Koostöös Kostivere kooliga tervitas meid mudilaskoor regilauluga, keda saatis Kostivere kooli muusikaõpetaja Margit Nagel väikekandelil.

Kontsert oli jaotatud väikes-

teks plokkideks, mida ilmestasiid meeleolukad vaheteksid heliloojatest. Heliloojaid tutvustasid õpilased, keda juhendas samuti õpetaja Margit Nagel. Esindatud olid ka erinevad ansamblid – klaveriansamblid, plokkflöödi trio, mida ilmestasiid kolapulkadega õp Margarita Voskanyan, viiuldajate ansambel ja kitarriansambel. Tuntuimad heliloojad, kelle muusikat esitati – Villem Kapp, Raimond Lätte, Riho Päts, Leelo Kõlar, Urmas Sisask, Uno Antoni ja muidugi laste suur lemmik Riine Pajusaar.

Teine kontsert toimus Nemes 23. novembril. Lastel olid palad hästi selgeks õpitud ja publik kuulas neid väga tähelepanelikult. Iga pala ette luges teadustaja mõne tore mõtte, mõistatuse või nalja. See tegi kontserdi palju huvitavamaks ja pani rohkem kuulama. Eriti soojalt võeti vastu õpetaja Maario Pihlaku kitarriansambli seaded tuntud lauludele "Ema süda" ja "Meil aiaäärne tänavas". Mõnus õhkkond saalis ja õpilaste sõrmede alt vor-

muvad imelised helid tegid sellest ühe toreda neljapäevase õhtupooliku.

Viimane kontsert toimus 24. novembril Loo kultuurikeskuse saalis. Kuna Loo filiaal on kõige suurem, oli ka muusikaline palett kõige värvikam. Kuulata sai plokkflöödi-, kandle-, viiuli-, klaveri-, flöödi- ja akordionimuusikat. Kontserti ilmestasiid lisaks soolonumbritele klaveri- ja kandleansambel, plokkflöödi- ja akordionistide ansamblid. Kontsertsarja lõpetas orkester

"Loopill", kelle meeleolukas esinemine jäi kõiki koduteel saatma.

Heliloojaid, kelle muusikat sai kontserdil kuulata – Gustav Ernesaks, Lea Gabral, Riine Pajusaar, Rene Eespere, Silja Aavik, Ester Mägi, Urmas Sisask, Arvo Pärt, Raimond Lätte, Heino Eller ja Henn Rebane. Kandelil kõlas meie oma Jõelähtme valla rahvaviis "Tursamäe polka". Tutvustavaid tekste heliloojate kohta luges Jõelähtme MKK direktor Tiina Muddi.

Väike, aga tegus lasteaed

Pille Trumm

Lasteaedi Neeme Mudila direktor

Eesti vanasõna ütleb: "Enne töö, siis lõbu!", Neeme Mudila aga usub, et meie majas "käib töö ja vile koos!"

Neeme Mudila on üks väike, ent tegus lasteaed, kus on argipäeval, mõnikord ka nädalavahetustel toredad lapsed, pühendunud personal ja toetavad lapsevanemad. Selle lasteaia pere. Iga laps oma "ise"loomuga, iga töötaja oma eriliste suurepäraste oskustega ning iga lapsevanem oma soovide ja ootustega.

Kuidas neid soove, iseloomuomadusi, oskusi, tegevusi ja ootusi meie ühiste eesmärkide ette rakendada – just see küsimus ajendas meid oma maja väärtusi analüüsima. Otsustasime, et võtame osa konkursist "Hea lasteaed kui väärtuspõhine lasteaed". Meisterdasime esikusse väärtustepuu, mille lehtedele sai personal, lapsevanemad ja külalised neid väärtusi kirjutada, mis nende jaoks on elus olulised.

Nii koostasime sel aastal suures koguses erinevaid rahulolu uuringuid. Lapsevanemad hindasid huvialaringide tööd, usaldust ja koostööd, andsid tagasisidet ühisüritustele. Personal täitis küsimustiku juhtimistiili kohta ehk andis hinnangu juhi tööle, vaatasime üle meenu, lapsed hindasid toitu jne. Kõiki neid aspekte aluseks võttes analüüsisime nelja valdkonda: õppe- ja kasvatustöö, keskkond, juhtimine ning koostöö ja head suhted. Läbiv väärtus, mille kiusamisest vabaks me toodikast valisime, oli hoolivus

Eestist leiti teadaolevalt maailma vanim silm

Jaan-Juhan Oidermaa

Jõelähtme vallast Savirannast päevavalgele tulnud trilobiidkivistis peitis 530 miljoni aasta vanust liitsilma. Lootus seda võrd hästi säilinud ja veelgi vanemate nägemiselundite leidmiseks on õhkörn.

"Eesti trilobiit on tolaeagse vanusega materjalide hulgas suhteliselt ainulaadne. Vanimate fossiilidest on säilinud tavaliselt ainult jäljend, mitte kest. Seetõttu on säilinud ka üldse rohkem kasulikke infot," märkis Helje Pärnaste, uurimuse üks autoritest ERR Novaatorile. Trilobiidid ehk ürgvähid elasid madalates rannikumere vetes. Neist suurem osa kaevandisid 3–10 sentimeetri, mõnel ajaperioodil isegi 70 sentimeetri pikkuseks.

Nüüd kirjeldatava olendi säilmeid sisaldav kivitükk jäi teadlaste silma juba pea 40 aasta eest. Selle esialgse kataloogiseerimise järel jäi see aga aastateks seisma. "2011. aastal Riias toimunud konverentsil kuulasin oma tänaste kaasautorite – Brigitte Schoenemanni ja Euan Clarksoni – ettekandeid ja hakkasin vaatama ka enda trilobiite sama tähelepanelikult," meenutas Pärnaste.

Nüüdisaegne paremat surendust pakkuv tehnika võimaldab teha aastakümnete taguse ajaga teistsuguseid avastusi. Trilobiitide liigi tasemel kirjeldamise asemel saab uurida nende elu, arengut ja ehitust süsteemsemal viisil. Järgnenud aastatel jäigi Pärnastele põnevamaid eksemplare uurides silma fossiilid, mis osutusid maailma vanimateks kestaga trilo-

biidideks. Loomade kehapiinda kattis ka mineraliseerunud välistoes.

Liiki Schmidtiellus reetae kuuluva trilobiidi silmad koosnevad umbes sajast ommatiidist ehk fotoretseptorist. Võrreldes näiteks tänapäeval elavate kiilide ja mesilaste liitsilmadega, asuvad need üksteisest suhteliselt kaugel. Samuti puudus silmal läätis. Kuigi loomade nägemismeel oli seetõttu paljudest nende tänapäeval elavatest kaugemast sugulastest kehvem, võimaldasid need märgata siiski nende teel olevaid takistusi ja kiskjaid.

"Fossiil paljastab lisaks, et liitsilmade struktuur ja funktsioon on viimase poole miljardi aasta jooksul vaevu muutunud," selgitas Clarkson, Edinburghi ülikooli paleontoloog BBCle.

Pärnaste usub kolleegidega, et võimalus mujalt maailmast veelgi vanemate ja sama hästi säilinud nägemiselunditega olendite fossiilide leidmiseks on väike. "Tolleaegsetes ekvatoriaalsetes meredes, näiteks Siberi aladel, on lubjakivi setted. Seal on säilinud kestad lubjakivina ehk kaltsiumkarbonaatseks või üldse mitte," selgitas paleontoloog.

Baltica paleokontinent paiknes aga tollal lõunapoolkera kõrgematel laiuskraadidel, kus oli meri külmem. Keskkond soosis looma kivistumist fossiilsaatsena. Tõenäoliselt toimus see bakteriaalse tegevuse kaastoomel. Muu hulgas on leitud varem näiteks äärmiselt hästi säilinud mao, närvisüsteemi või silmadega trilobiite.

Kaks väärtuskasvatuse tiitlit Jõelähtme valda

21. novembril andis TÜ eetikakeskus Tartus toimuv väärtuskasvatuse konverentsil üle tiitli "Väärtuskasvatuse kool 2017", mille pälvivad Tartu Kivilinna Kool ja Haapsalu Linna Algkool. Tiitel "Väärtuskasvatuse lasteaed 2017" anti üle Tartu lasteaiale Lotte.

Tartu Kivilinna kooli direktor Karin Lukk kirjeldab väärtuskasvatuse kooli tiitli võitu kui maratoni läbimist. Nad on hea kooli nimelisel konkursil osalenud juba üheksa korda ning nüüd väärtuskasvatuse karrika saamine on justkui finišisse jõudmine. "See on hea tagasiside, et oleme õigel teel: ei ole kraavi kaldunud ega üle piirjoone läinud," sõnas Lukk. "Vahel on tunne, et n-õ peeglissee vaadates kipud ainult positiivset nägema, aga ju me oleme mõned pimedad nurgad ka üles leidnud, kui see ka teiste poolt tunnustust väärrib."

Malle Oiglaste, Haapsalu Linna Algkooli direktor arvas, et väärtuskasvatuse kooli tiitli saamine on suur tunnustus, kuna koolis tehtav töö paistab ka teistele silma: "Me peame lugu väärtustest ja sellest, et kõik oleks koostöös ja õnnelikud. Kui see ka teistele samamoodi välja paistab, siis on see kõige parem tunnustus!"

Tänavused konkursitööd tuginesid üha enam tõendus-põhisele lähene-misele ja olid hästi läbi mõtestatud.

Tartu lasteaia Lotte direktor Viive Vellemaa, keda lapsed tunnevad kui Lotte ema Annat, on väärtuskasvatuse lasteaia tiitli üle samuti väga õnnelik, kuna paari kuu pärast täitub lasteaial juba kümnes tegutsemisaasta. "Tiitli saamine on suur tunnustus kogu meeskonnale," arvas Vellemaa. "See tähendab, et oleme kümne aasta jooksul teinud tublit tööd ja head koostööd."

Tartu Ülikooli eetikakeskuse projektijuht Nele Punnar sõnas, et tänavused konkursitööd tuginesid üha enam tõendus-põhisele lähene-misele ja olid hästi läbi mõtestatud. Tartu Kivilinna Kooli tunnustas eetikakeskus aktiivse koolipere kaasmise, heade suhete ja meeskonnatöö väärtustamise, süsteemse ja mõtestatud eneseanalüüsi ning pikaajalise, sisuka ja tulemusliku väärtusarenduse eest, selgitas Punnar. Tänavune teine karikasaaja, Haapsalu Linna Algkool pälvis tiitli koostöise ja õnneliku koolimeeskonna väärtustamise, lastevanemate aktiivse kaasmise, mitmekesiste kooliväliste tegevuste ning järjekindla ja eduka väärtusarenduse eest. Aasta väärtuskasvatuse lasteaiaks pärjatud Tartu Lasteaed Lotte sai tunnustatud laste igapäevase märkamise, toetamise ja kaasamise, lasteaia pere heade suhete hoidmise, laste nõukoogu rakendamise ning tulemusliku väärtusarenduse eest.

Süsteemse väärtuskasvatuse eest tunnustati:

- Tiitliga "Hea kooli ekspert" Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium
- Tiitliga "Hea lasteaia ekspert" Rannamõisa Lasteaed
- "Hea kooli edendaja" tiitli pälvivad Haapsalu Linna Algkool Kilingi-Nõmme Gümnaasium Kärla Põhikool Loo Keskkool Nissi Põhikool Tartu Descartes'i Kool Tartu Kivilinna Kool Turba Kool
- "Hea lasteaia edendaja" tiitli pälvivad Kohtla-Järve Lasteaed Kirju-Mirju Kõrveküla Lasteaed Päikeseratas Tartu Lasteaed Lotte
- Tiitliga "Hea kooli teerajaja" tunnustati J. V. Veski nim Maarja Põhikool Tapa Vene Põhikool Türi Ühisgümnaasium Ülenurme Gümnaasium
- Tiitliga "Hea lasteaia teerajaja" tunnustati Haapsalu Lasteaed Päikesejänku Lasteaed Neeme Mudila Tallinna Jaan Poska Lasteaed Tallinna Lasteaed Rukkiräak Viljandi Lasteaed Midrmaa Väandra Lasteaed

Konkursside "Hea kool kui väärtuspõhine kool" ja "Hea lasteaed kui väärtuspõhine lasteaed" tiitlid anti üle 10. väärtuskasvatuse konverentsil "Kuulata ja kõnelda ehk Dialoogilisest kommunikatsioonist koolis". Tartu Ülikooli eetikakeskus on toetanud ja tunnustanud koolide ja lasteaedade väärtusalast tegevust juba aastast 2009.

Eneseanalüüsi konkursid toimusid tänavu viiendat korda. Konkurside eesmärk on tunnustada koolide ja lasteaedade tööd nendes valdkondades, mis on seni vähe tähelepanu saanud, kuid on ometi väga olulised: õpilaste erinevate annete ja võimete parim võimalik väljaarendamine, õpilaste sotsiaalsete oskuste ja väärtushoiakute kujundamine, õpivalmiduse tagamine kogu elukaare jooksul, koolimeeldivus, füüsilise ja vaimse turvalisuse tagamine, tervislike eluviiside kujundamine.

Kommentaar

Ants Rebane

Loo keskkooli direktor

Loo keskkool osales Tartu ülikooli poolt korraldataval "Hea kooli" konkursil teist korda. Eelmisel aastal saavutasime "Hea kooli rajajaid" tiitli ning sel aastal omistati meile "Hea kooli edendaja" nimetus. Konkursist osavõtt tähendas peaaegu aasta pikkust protsessi, milles tuli üle vaadata kooli väärtused ning teha nende kindlaksmääramiseks koostööd ülikooli esindava "kriitilise sõbraga". Tema vaatas omakorda kooli erinevaid tahud kohapeal üle ning tegi parendamisettepanekuid. Lõpuks valmis õppealajuhataja eestvedamisel 15-leheküljeline kooli igakülgset kajastavat dokument, kus on toodud nii head küljed kui vajakajäämised. Saime oma senisele tegevusele ja mõtetele tuge. Kool kaalub ülikooli eetikakeskuse pakkumist osaleda järgmisel aastal "ekspertide" alajaotuses.

Kaotatud Joosep

Margus Kirja

Ühes pühapäevakoolis lavastati kord jõululugu, kuid päev enne esietendust jäi Joosepi osatäitja haigeks. Uut last polnud võimalik nõnda lühikese aja jooksul asemele leida ja nii ei jäänud muud midagi üle, kui Joosep jõulunäidendist välja jätta. Etendus läks kenasti korra, ükski vaataja ei saanud aru, et keegi või miski oleks vajaka olnud. Peategelased – Maarja ja Jeesuslaps – olid kohal, samuti hulk puduloojuseid ja karjaseid, ingleid ja tähetarku. Joosepi puudumist ei pannud mitte keegi tähele.

Joosep ongi omamoodi varjukuju. Piiblis ei kuule me tema suust ühtegi sõna ega räägita temast enam midagi siis, kui Jeesus on täismees ja evangeeliumi sündmused oma kulminatsiooni jõudnud. Ometi on jõululoos, õigem on küll öelda jõuluskandaalis, Joosepil väga tähtis roll. Võiks isegi öelda asendamatu osa.

Pühakiri kõneleb, et Joosep kihlus Maarjaga, ja kuna idamaaine pulmapidu kestis päevi ja eeldas korralikku ettevalmistust, siis võib-olla siirdus Joosep mõneks ajaks põhja poole puusepatööd tegema, et naisevõtuks raha koguda. Kui Joosep siis oma kihlatule järele tuli, et teda koju viia ja pulmad pidada, kuulis ta rabavat uudist – Maarja on lapseootel Pühast Vaimust.

Uskumatu lugu, ja seda kindlasti ka Joosepi kõrvadele. Taevane Jumal lihtsalt ei toimi nõnda. Põhjust tuleb ikka kusa-gilt lähemalt otsida. Meil pole raske ette kujutada, mis juhtuma hakkaks siis, kui üks Maarja meie keskelt kuulutaks korraga, et on lapseootel Jumala Vaimust. Või siis mees teatakse oma kihlatu kohta, et varsti sünnitab ta Jumala inimeseks saanud Poja. Millise haletsusega neid siis vaadataks, kui vägeva keelepeksu aineks nad saaksid, milline pilgete pilv neid ümbritseks. Ja

mis mõtted see kõik veel siis oleks saanud, kui Joosep oleks olnud auväärne kohaliku volikogu liige ja Maarja oleks laulnud kirikukooris? Võime vaid ette kujutada.

Kindlasti adus olukorra tõsist ka Joosep. Kui Joosep teada sai, et tema kihlatu on lapseootel, siis jäi tal üle kaks võimalust, kas avalik kohtumõistmine Maarja üle või salajane lahutus. Ta valis viimase (Mt 1:19). Ta ei soovinud Maarjale kannatusi või avalikku häbistamist. Kui ta parasjagu mõtiskles selle üle, kuidas toimida, siis ilmus talle Issanda ingel, kes pühendas Joosepi lapseootuse salapärasesse üksikasjadesse. Maarja ei oodanud last mitte truudusetuse pärast, vaid et täide läheks prohvet Jesaja kuulutus: "Sellepärast annab Issand ise teile tunnustähe: ennae, neitsi jääb lapseotele ja toob poja ilmale ning paneb temale nimeks Immanuel" (Js 7:14; vt Mt 1:23).

Meil pole raske ette kujutada, mis juhtuma hakkaks siis, kui üks Maarja meie keskelt kuulutaks korraga, et on lapseootel Jumala Vaimust.

See kohtumine unes vapustas Joosepit ja muutis kõike. Joosep ei jäänud ootama edasi juhiseid, vaid ta uskus, tõusis hommikul üles ja võttis Maarja enese juurde tagasi. Temas ei olnud enam kahtlust, ta järgis Jumalat, ta ei hoolinud, mida mõtlevad või räägivad inimesed. Perekonna hoidmisest sai tema elu. Ta päästis Maarja ja lapse Herodesse timukate käest, põgenedes Egiptusesse (Mt 2:1-14). Arvatavasti elasid

Margus Kirja süütab adventiküüna.

Foto: Merike Metstak

nad mõnda aega paguluses ja alles ohu möödudes pöördusid tagasi koju. Oma pere hoidis ta enese ligi ja võttis isegi paasapühade ajaks kaasa Jeruusalemma (Lk 2:41). Ka tema varasematest lastest kasvasid tublid jumalakartlikud inimesed. Nad kandsid samasugust usku

nagu nende isa. Jumal sai siia maailma inimeseks abitu, kaitsetu ja väeti lapsena. Jumala suur armastuslugu sai võimalikuks vaid tänu kahe inimese usule, lootusele ja armastusele. Ilma nendeta oleks Kõigevägevam vististi läbi kukkunud. Maarja ükski poleks hakkama

saanud, seega ei saa Joosepi rolli kuidagi alahinnata. Ta on küll tagaplaanil, ei lausu ühtegi sõna, aga ilma temata ei oleks ka sellist jõululugu. Tema tähtsus seisneb selles, mida ta tegi ja kes ta oli.

Joosepi mahakriipsutamine tähendaks hoopis teistsugust

lugu. Pigem sarnaneks see nüüdisaegsete näidenditega, kus Joosep on nelja tuule poole kadunud, küüditatud Soome ehitustööle, kuulutatud sootuks ja ebavajalikuks või ta polegi teada. Ja kui soojendav on see, kui Joosep on külmal jõuluööl kohal ja kodus.

Kroodi oja puhastatakse reostusest

Keskonnaministeerium sõlmis lepingu Savaterra Oy ja SavaClean OÜga Maardu järve ja Muuga lahe vahel asuva Eesti ühe reostunuima veekogu Kroodi oja puhastamiseks.

Kroodi kanal kaevati Maardu järve ja Muuga lahe vahele 1893. aastal ning tema kallastel on pikaajaliselt olnud tööstusalad – vasakkaldal asub Maardu tööstusrajoon ning paremal endise AS Eesti Fosforiit territoorium.

Kroodi oja vee kvaliteet oli kõige halvem 1960.–70. aastatel, mil vee kaitseks ei rakendatud ka kõige elementaarsemaid vahendeid. Täna on võrreldes eelmise sajandi teise poolega vee kvaliteet küll paranenud, kuid endisaegset reostust leidub ojas endiselt.

2015. aastal tehtud põhjaliku reostusuuringuga tehti kindlaks reostuse levik ja iseloom. Reostust leidub oja ülemjooksul asuvate tiikide mudastes põhjasetetes (naftasaadused, Zn, Cu, Ni, Pb) ning kesk- ja alamjooksul pinnasreostuse-na (As, Zn, Cu, Pb, Cd). Fenooli ja raskmetalle leidus kogu oja ulatuses, tiikide alal leidis ka naftasaadustega reostunud vett.

Reostuse likvideerimisega alustatakse oja ülemjooksul endise AS Eesti Fosforiidi sette-tiikide alalt. Ligikaudu 50 000 kuupmeetrit reostunud setet kaevatakse välja ning puhastatakse kõrgel temperatuuril kuumutades. Kuumutamine on vajalik selleks, et vabaneda settes sisalduvatest orgaanilistest ohtlikest ainetest.

Puhastatud setet kasutatakse Kroodi oja keskjooksul asuva reostunud tootmisjäätmete ladestusala katmiseks. Sellele alale paigaldatakse ka oja alamjooksul väljakaevatav ligikaudu 60 000 kuupmeetrit reostunud pinnast ja setteid.

Reostunud tootmisjäätmete ladestusala kaetakse seejärel vett mitteläbilaskva savika kattekihiga, millele omakorda paigaldatakse taimestiku kasvukiht. Oja keskjooksul rajatakse uus säng ja juhitakse oja uude kilomeetri pikkusesse sängi tootmisjäätmete ladestusalast mööda.

Pärast tööde lõpetamist tehakse 50 aasta jooksul põhja- ja pinnavee seiret, mis annab infot jääkreostuse ohutustamise tõhususe kohta.

Tööd teostab keskkonnaministeeriumi tellimisel Savater-

Kroodi oja.

Foto: Marko Tooming

ra Oy koos OÜ-ga SavaClean. Lepingu maksumus on ligikaudu 8,8 miljonit eurot. Töö peab valmis saama 2021. aasta 1. oktoobriks.

Projekti rahastatakse SA Keskkonnainvesteeringute Kes-

kuse (KIK) kaudu – 85% projekti maksumusest tuleb Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist ja 15% KIK keskkonnaprogrammist ning riigieelarvest.

Kroodi oja seisundi parandamisele aitab kaasa ka Kroodi

oja piirkonna veemajandustaristu rekonstrueerimine, mida riik toetab Ühtekuuluvusfondist SA KIKi kaudu 3,6 miljoni euroga.

Jääkreostus on minevikus inimese tegevuse tagajärjel tek-

kinud maa ja veekeskonna (pinnase või põhjavee) reostunud piirkond või keskkonda jäetud kasutusele ohtlike ainete kogum, mis ohustab ümbuskonna elanike tervist ja elusloodust.

Jõelähtme Vallavolikogu määrus "2018. aasta maamaksu määrade kehtestamine"

Gerli Kelk
Planeerimise assistent

Määruse eelnõu eesmärgiks on kehtestada 2018. aasta maamaksu määrad ja täiendav maamaksuvabastuse piirsuurus.

Maamaksuseaduse § 5 lg 1 sätestab, et maamaksu määraks on 0,1 kuni 2,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas, välja arvatud käesoleva seaduse § 11 lg 4 sätestatud juhul (kus põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määraks on 0,1 kuni 2,0 protsenti maa maksustamishinnast aastas). Maksu-määrade kehtestab kohaliku omavalitsuseüksuse volikogu hiljemalt maksustamisaasta 31. jaanuariks ja lg 2 sätestab, et kohaliku omavalitsuseüksuse volikogu võib maamaksu määrade kehtestada diferentseeritult maa hinnatsoonide ja/või katastriüksuse sihtotstarvete liikide kaupa käesoleva paragrahvi 1. lõikes või käesoleva seaduse paragrahvi 11 lg 4 nimetatud vahemikus.

Määrusega kehtestatakse 2018. aasta maamaksu määrad jaotatuna maa hinnatsoonide kaupa alljärgnevalt:

- 1) H0245001 – 2,5 % maa maksustamishinnast aastas
- 2) H0245002 – 1,0 % maa maksustamishinnast aastas
- 3) H0245003 – 2,5 % maa maksustamishinnast aastas
- 4) H0245004 – 2,5 % maa maksustamishinnast aastas
- 5) H0245005 – 2,5 % maa maksustamishinnast aastas
- 6) H0245006 – 2,5 % maa maksustamishinnast aastas

Põhja päästkeskuse aastalõpu soovitus

Indrek Hirs
Põhja päästkeskuse pressiesindaja

Kõigepealt ilusat advendiaega, rahu ja rõõmu. Küllap on paljusid ära tüüdanud, mida kõike teha ei tohi. Kogu detsembrikuu on inimeste jaoks aastat kokkuvõttev aeg, et jõulurõõm lähedastega oleks mõnus ja turvaline, edastab Põhja päästkeskus mõned soovitusel, mida lähiajal teha võiks.

- Jõuluküünlaid põleta kindlasti mittepõleva alusel ning eemal kergestisüttivatest materjalidest.

- Kingi kodule midagi vahvat ja vajalikku – tulekustuti, korstnapühkija külaskäik, tuletekk, vingugaasiandur, nähtav majanumber – valik on sinu.

- Perega koos aega veetes, arutage omavahel läbi kodu tabada võivad ohud ning nende korral käitumine.

- Ahjus või pliidil vingeid pidusööke küpsetades ole nende läheduses.

- Külмага küta ahju mitu korda päevas ning üks ahjutäis

- 7) H0245007 – 2,5 % maa maksustamishinnast aastas

- 8) H0245008 – 2,5 % maa maksustamishinnast aastas

- 9) H0245009 – 2,5 % maa maksustamishinnast aastas

- 10) H0245010 – 2,5 % maa maksustamishinnast aastas

- 11) H0245011 – 2,5 % maa maksustamishinnast aastas

- 12) H0245012 – 1,0 % maa maksustamishinnast aastas

Maamaksuseaduse § 11 lg 4 sätestab, et põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määraks on 0,1 kuni 2,0 protsenti maamaksustamishinnast aastas.

Määrusega kehtestatakse Jõelähtme vallas põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määraks 2,0 %.

Jõelähtme Vallavolikogu 17.11.2016 määrus nr 93 "Maamaksu täiendava maksuvabastuse rakendamise kord" kohaselt vabastatakse täiendavalt maamaksust represseeritu ja represseerituga võrdsustatud isik okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isiku seaduse mõistes tema kasutuses oleva elumumaa või maatulundusmaa õuemaa kõlviku osas, kuid mitte üle Jõelähtme Vallavolikogu poolt kehtestatud piirsuuruse, mille kehtestab igal aastal volikogu koos maamaksu määrade kinnitamisega.

Määrusega vabastatakse represseeritu ja represseerituga võrdsustatud isik täiendavalt maamaksust summas mitte üle 40 euro. 2018. aasta maamaksu laekumise prognoos on ca 950 000 eurot.

korraga, kasuta selleks kvaliteetset halupuud.

- Arvestades meie praeguseid ilmastikuolusid, mine looduses veekogu jääkatele siis, kui oled täiesti kindel, et oskad vee peal kõndida!

- Külasta eakaid lähedasi ning küsi, ega neil midagi vaja pole, hea tuju tekitamiseks piisab ka suitsuanduri patarei vahetusest.

- Koju tulles või külla minnes pargi oma sõiduriist nii, et vajadusel mahub sinu masinast mööda ka suur päästeauto.

- Aastavahetusel perega kohaliku omavalitsuse ilutulestikku vaadata on kindlasti odavam, mugavam ja turvalisem kui ise pürotehnikaga sussutada.

- Ning lõpetuseks – helistades päästeala infotelefonil 1524, on jätkuvalt võimalus enda jaoks sobivaks ajaks leppida kokku päästeametniku kodunõustamine.

Ilusat vana ja veel vahvamat uut!

Kalda tee Saviranna külas – renoveeritud uudsel viisil.

Foto: Art Kuum

Kruusateede parandamisel uudne lahendus

Art Kuum

Äriviivlavanem

2017. aasta sügis on olnud erakordselt vihmane, mis on meie kruusateede seisukorra muutnud väga viletsaks. Oktoobris mõõdeti sademeid Tallinna-Harku ilmajaamas 152,8 mm, mis on 196% normist (norm 78 mm). See on sademeterohkusest ajaloo teine tulemus. Veel sajusem on oktoober Tallinnas olnud vaid 1934. aastal, mil sademete kuu summa oli 155,4 mm. Sajune oli ka november ning teede seisukord halvenes jätkuvalt. Teeparanduse seisukohalt on vihm sa-

mavõrd halb kui põllumehele viljakoristuse ajal. Kuid vihm ei ole ilmselt ainuke põhjus, mis teed sedavõrd kehva seisuga viinud. Vaadates raskemaid teed, tuleb tunnistada, et aastepikkune hõõveldamine on muutnud teekatte kriitiliselt õhukeseks ja samal ajal kuhjand teede servadesse teepinna kõrgemad vallid. See ei ole lasknud vihmaveel tee pealt ära voolata, vaid on võimendanud niigi sajurikka sügise halba mõju veelgi ja viinud meid olukorda, kus rasketehnikat kasutada enam ei saa, sest tee pind ei kannaks seda koormust välja.

Nii oleme pidanud kõrvalt vaatama, kuidas teed on lagunemas, ilma et midagi oleksime saanud ette võtta nende päästmiseks. Saan aru liiklejate murest, kes neil teedel on pidanud liiklema, kuid kinnitan, et valla valitsuse olukord pole kergem. Oleme püüdnud leida lahendust, kuidas teede seisukorda parandada ja jõudnud Eestis leiutatud seadmeni, mis töötab nagu killustiku laotur ja teehõõvel – kaks ühes. Kui teehõõvel koorib olemasolevaid teekihte õhemaks, siis antud lahendus võimaldab kohe hõõveldamise ajal lisada täitematerjali ning

hõõveldamise käigus muutu- vad töödeldavad teekihiid hoopis paksemaks.

Detsembris hindasime teede olukorda ja leidsime, et kõige raskem on olukord Saviranna külas Kalda teel ning otsustasime uude seadme panna proovile just seal. Loodame, et pealeveetud killustik jääb tee peale pidama ning aitab tee pinda muuta tugevamaks. Vara on öelda, kuidas antud lahendus ennast õigustab, kuid midagi enam on antud hetkel kruusateede parandamiseks praktiliselt võimatu ette võtta.

Reservpäästerühm otsib valvajaid Aegna päästepunkti

Põhja-Eestis tegutsev vabatahtlike koondav Vabatahtlik Reservpäästerühm (RPR) kutsub endaga liituma inimesi, kes soovivad anda oma panuse ühiskonnas turvatunde suurendamiseks. Ankeetide esitamise tähtaeg on 10. jaanuaril 2018 ning nädal enne seda, 3. jaanuaril, toimub RPRi tegevusi lähemalt selgitav infopäev.

"Vabatahtlikud pole ammu enam ainult reageerijad, vaid ohutuse tagajad oma lähikonnas. Selleks on vajalik teada, kuidas ohuolukorrad tekivad ja kuidas nende korral tegutseda. Selleks ei piisa esmaabikursuse läbimisest, vaid see on elustiil," ütles RPR-i juhatuse esimees Ahti Leppik.

Reservpäästerühmlaste üks peamine oma oskuste rakendamise võimalus on valvamine Aegna saarel, kus suvekuudel osutatakse esmaabi, reageeri-

Vabatahtlik Reservpäästerühm.

Foto: RPR

takse päästesündmustele ning vajadusel ollakse abiks politseile avaliku korra tagamisel. Oma olemuselt on suure osas tegemist ka ennetusliku info jagamisega saare külastajate seas, niiet tegevust jätkub saarel pea kõigis RPR tegevussuundades. Koostöös Tallinna linna ja pääs-

teametiga on RPR Aegnal valvamine juba alates 2003. aastast.

Lisaks Aegnal valvamisele saab ennetustööd teha nii kodukülastusena kui ka info jagamisena messidel, laatadel, lastelaagrites ja heategevusüritustel. RPR teeb tihedat koostööd politsei- ja piirivalveame-

tiga, osaledes politsei kutsel kadunud inimeste otsimisel ning tehes ühiseid maastikuotsingu õppuseid ja koolitusi. Samuti on RPR arendamas oma merepäästevõimekust. Päästeametile annab RPR logistilist tuge ja reageerib inimjõuga suuründmustele tulekahjust keskkonnareostuseni.

RPR-iga liitumiseks tuleb täita ankeet kodulehel hiljemalt 10. jaanuaril 2018. Reservpäästerühmaga liitumiseks vajalikud esmaabi-, otsingu- ja päästekooolitused korraldab RPR.

Tänavu 15. sünnipäeva tähistav Vabatahtlik Reservpäästerühm on suurim siseturvalisuse vabatahtlike koondav mittetulundusühing, kuhu kuulub üle 200 inimese. RPRi peamised tegevuspiirkonnad on Harjumaa.

Lisainfo: uusliige@rpr.ee, koduleht: www.rpr.ee.

Avati uus Loo apteek

Reedel, 15. detsembril, avati Jõelähtme vallas Loo alevikus Grossi toidukaupluse hoones Euroapteegi uus apteek, mis pakub kohalikele elanikele kõiki levinud apteegikaupu ning laia valikut tervise- ja ilutooteid.

“Uues, Saha teel asuvas apteegis on olemas kõik vajalik oma tervise eest hoolitsemiseks – käsimüügi- ja retseptiravimid, kvaliteetsed kosmeetikatooted, toidulisandid. Usun, et kohalikud inimesed leiavad vastalminud apteegist kõik vajaliku alates vitamiinidest, plaastriest, nahahooldusvahenditest kuni vajalikele retseptiravimitele,” ütles Euroapteek OÜ apteegiketi juht Inna Mets ning lisas, et nüüdsest ei pea Loo inimesed ravimite ostmiseks enam eraldi linna sõitu ette võtma, vaid saavad apteegikäigu muugavalt poekülastusega ühildada.

Vastvalminud uues apteegis saavad inimesed viiel päeva nädalas apteekritelt nõu küsida tervise hoidmist puudutavatel teemadel ning valida välja kõige sobivaimad tooted. “Kohapeal saavad soovijad tasuta lasta mõõta ka vererõhku,” lisas Inna Mets.

“Kuna piirkonnas on palju ka lemmikloomapidajaid, siis leiavad inimesed apteegist ka esmavajalikud lemmiklooma tervisevahendid.”

Loo apteek on avatud esmaspäevast reedeni kell 10–18 ja asub Loo alevikus, Saha tee 5.

Jõelähtme valla uued kodanikud

- Kätlin ja Priit Haugas, tütar Isabel 12.11.2017
- Eike ja Lauri Betlem, tütar Sofie Anette 13.11.2017
- Anne-Ly ja Mati Puda, tütar Mia-Ly 17.11.2017
- Katrin Kahro ja Robert Harkmaa, poeg Richard 23.11.2017

Teata avariilistest olukorrast

Mida teha, kui tänavavalgustuslamp ei põle? Jõelähtme vallavalitsus sõlmis lepingu tänavavalgustuse avariitööde teostamiseks Loo Elektriühituse OÜ-ga kuni 31. maini 2018. Katkistest tänavavalgustuslampidest saab iga valla elanik teada anda ööpäevaringselt valvenumbrile või e-posti aadressile. Lepingu järgi on reageerimise aeg avariidele tööpäeval kuni 24 tundi ja pühapäeval ning riiklikel pühadel kuni 48 tundi. Avariitööde valvenumbril 24/7 on 514 2164 ja e-mail looelekter@looelekter.ee.

Jõelähtme Vallavalitsus teatab

Detailplaneeringute avalikud väljapanekud

• Uusküla Nuudi tee 75 maaüksuse detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 15.–29.01.2018 Jõelähtme vallamajas. Detailplaneering on algatatud Jõelähtme Vallavalitsuse 09.06.2016 korraldusega nr 472 “Uusküla Nuudi tee 75 maaüksuse detailplaneeringu koostamise algatamine ja lähteülesande kinnitamine” eesmärgiga määrata maaüksusele ehitusõigus ja hoonestustingimused mh olemasoleva tootmishoone laiendamiseks, lahendada juurdepääs ning tehnovõrkudega varustatus ja seada keskkonnaningimused planeeringuga kavandatu elluviimiseks. Planeeritava ala suurus on ca 6,0 ha. Uusküla Nuudi tee 75 maaüksuse detailplaneering on vastavuses üldplaneeringuga.

• Saha küla Liipa maaüksuse detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 15.–29.01.2018 Jõelähtme vallamajas. Detailplaneering on algatatud Jõelähtme Vallavalitsuse 01.12.2016 korraldusega nr 940 “Saha küla Liipa maaüksuse detailplaneeringu koostamise algatamine, lähteülesande kinnitamine ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise algatamine jätmise” eesmärgiga määrata Saha küla Liipa maaüksusele ehitusõigus puhke- ja spordirajatiste rajamiseks, määrata ehitusõigus ja hoonestustingimused, lahendada juurdepääs avaliku kasutusega teele, tehnovõrkudega varustamine ning seada keskkonnaningimused planeeringuga kavandatu elluviimiseks. Planeeringuala suurus on 5,0 ha. Vastuvõetav detailplaneering vastab kehtivale üldplaneeringule.

Kehtestatud detailplaneering

Jõelähtme Vallavolikogu on kehtestanud 14.12.2017 otsusega nr 24 Loo alevik Jõeääre tee 22 ja Jõeääre tee 24 kinnistute detailplaneeringu.

Detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine

Jõelähtme vallavolikogu võttis 16.11.2017 vastu otsuse nr 20 “Jõelähtme Vallavolikogu 25.04.2000 otsusega nr 14 “Jõelähtme valla Uusküla küla Liiva I maaüksuse detailplaneeringu kehtestamine” kehtestatud detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine Nuudi tee 22 ja 24 kinnistute osas”. Maaomanikud esitasid 20.06.2017 Jõelähtme Vallavalitsusele detailplaneeringu osalise kehtetuks tunnistamise taotluse, põhjendades seda sooviga loobuda detailplaneeringu edasisest elluviimisest. PlanS § 140 lg 1 p 2 kohaselt võib kehtestatud detailplaneeringu kehtetuks tunnistada, kui planeeringu koostamise korraldaja või planeeritava kinnistu omanik soovib planeeringu elluviimiseks loobuda. Otsuse vastuvõtmise ajaks on maaomanikud detailplaneeringu Nuudi tee 22 ja Nuudi tee 24 kinnistute osas osaliselt realiseerinud ning teavitanud vallavalitsust, et ei soovi detailplaneeringut detailplaneeringu realiseerimata osas ellu viia, vaid liita Nuudi tee 22 ja Nuudi tee 24 kinnistute üheks elamumaa kinnistuks. Nimetatud eesmärk on saavutatav detailplaneeringu osalise kehtetuks tunnistamise järgselt maakorralduslike toimingutega. Võttes arvesse otsuse toodud motive, leidis Jõelähtme Vallavolikogu, et Uusküla küla Liiva I maaüksuse detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine Nuudi tee 22 ja Nuudi tee 24 osas ei too kaasa planeeringuala puudutatud isikutele negatiivseid mõjutusi ega nende olukorra halvenemist. Samuti puudub avalik huvi, mis välistaks detailplaneeringu osalise kehtetuks tunnistamise ning ei ole teada asjaolusid, mis tingiksid detailplaneeringu täies ulatuses kehtima jäämise. Detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine ei riiva kolmandate isikute õigusi ega huviseid.

Projekteerimistingimuste avalik väljapanek

Vandjala küla Lohepesa maaüksuse projekteerimistingimuste avalik väljapanek toimub 27.12.2017–10.01.2018 Jõelähtme vallamajas ning projekteerimistingimuste eelnõu on kättesaadav Jõelähtme valla kodulehel. Vandjala küla Lohepesa maaüksuse osas on Jõelähtme Vallavolikogu 27.11.2014 otsusega nr 133 kehtestatud Vandjala küla Saare kinnistu detailplaneering. Projekteerimistingimustega suurendatakse detailplaneeringu järgset hoonestusala ligikaudu 3% ulatuses.

Jõelähtme Vallavalitsus teatab

Üürileandmise enampakkumise teade

Jõelähtme Vallavalitsus annab kirjaliku enampakkumise teel üürile Loo alevikus Saha tee 11 asuva hoone 1. korrusel paikneva pinna (ruumid nr 1099 pinnaga 2,1 m², nr 1100 pinnaga 12,2 m², nr 1101 pinnaga 4,1 m², nr 1102 pinnaga 2,8 m², nr 1103 pinnaga 5,3 m², nr 1104 pinnaga 19,4 m², nr 1105 pinnaga 10,5 m², nr 1106 pinnaga 3,2 m², nr 1107 pinnaga 17,6 m², nr 1108 pinnaga 8,6 m², nr 1109 pinnaga 8,1 m², nr 1110 pinnaga 1,8 m² ja nr 1111 pinnaga 1,2 m²) üldpinnaga kokku 96,9 m² järgmistel tingimustel:

1. enampakkumise objektiks on punktis 1 toodud 96,9 m² suuruse üldpinnaga üüripinna ühe (1) ruutmeetri üür ühes (1) kuus;
2. üüripinna kasutamine äri- ja/või kontoriruumide pidamiseks;
3. üüripinna üürileping sõlmitakse viieks (5) aastaks;
4. üüripinna üüril põhinev on üks (1) euro/m² kohta kuus;
5. üüripinna üüri suurendatakse perioodilisel vastavalt tarbijahinnaindeksi muutusele;
6. üürnik tasub igakuiselt üüripinnaga seotud kõrvalkulud (tarbitavad kommunaalteenused ja üüripinna kasutamisega seonduva territooriumi hooldus- ja halduskulud) ning üürivate ruumide eest tasumisele kuuluvad kohustuslikud riiklikud ja kohalikud maksud proportsionaalselt üüripinna suurusel;
7. üürnikul on üüripinna kindlustuskohustus;
8. kui üürniku poolt üüripinna kasutamine eeldab teatud eritingimuste olemasolu, tagab üürnik omal kulul nende eritingimuste täitmise ja vajadusel vastavate lubade vormistamise;
9. üürnikul on omal kulul üüripinna hooldus- ja remondikohustus;
10. üürileandja ei hüvita üürniku poolt hoone ja selles asuva üüripinna parendamiseks tehtavaid üürileandjaga kooskõlastamata kulutusi ega maksa üürilepingu lõppemisel hüvitist sellistest parendustest tingitud üüriruumide väärtuse võimaliku suurenemise eest;
11. üüripinna allkasutusse andmine ilma üürileandja eelneva nõusolekuta on keelatud.

Kirjalike pakkumiste esitamise tähtajaks on 03.01.2018 kell 11.45, pakkumiste avamise ajaks 04.01.2018 kell 10.00 ja pakkumiste avamise asukohaks Jõelähtme Vallavalitsuse volikogu saal, aadressil Postijaama tee 7, Jõelähtme küla, Jõelähtme vald, Harjumaa. Enampakkumise kirjalikud pakkumised tuleb esitada paberandjal postiaadressile Postijaama tee 7, Jõelähtme küla, Jõelähtme vald, 74202 Harjumaa.

Täiendav informatsioon www.joelahtme.ee.

*Mis tulema peab see tuleb.
Kellel saab otsa aeg see läheb.
Minnes võtab ta lambist tule
ja süütab taevasse tähe.*

Südamlik kaastunne Mariannele perega kalli
EMA ja VANAEMA
kaotuse puhul.
Töökaaslased Loo Alexela tanklast

*Päike paitagu su kalmu,
kuu ja tähed valvaku...*
HEINO RANDER
1.03.1937–14.11.2017
Südamlik kaastunne Haljele perega armsa papa, äia ja vanaisa lahkumise puhul.
Naabrid Tõnu talust

Südamlik kaastunne August Kiltrile lastega
ASTRID KILTRI
surma puhul.

Kostivere Jõe 4 neljanda trepikoja elanikud

Õnnitleme sünnipäevalapsi

98	09.12	LINDA MAISA	Manniva küla
91	23.12	ANTS LÄTTI	Saha küla
91	23.12	VAIKE OJA	Loo alevik
88	15.12	MAIE PIIP	Loo alevik
86	29.12	KARL KURM	Haljava küla
85	26.12	ZINAIDA PROSHUTINSKAYA	Kostivere alevik
85	29.12	MILVI EESKIVI	Loo alevik
84	28.12	ELLEN ARJASEPP	Loo alevik
83	14.12	VÄINO VARES	Loo alevik
83	18.12	RAUL TIISAAR	Parasmäe küla
83	24.12	ENDEL ENGMAN	Iru küla
82	08.12	JOHANNES KIRSIMAA	Ihasalu küla
82	13.12	VALLI METSTAK	Jõesuu küla
82	17.12	ZOJA ERENBUŠ	Kostivere alevik
82	23.12	HELGI ALTNURME	Loo alevik
81	04.12	ELDUR RANNALA	Uusküla
81	07.12	MEIDA KUUSKMÄE	Loo alevik
81	20.12	EMMA NEMTSOVA	Iru küla
80	05.12	MILVI VALVIK	Loo alevik
80	18.12	ANNA LAUSSOO	Loo alevik
75	04.12	ANTS RÄMMELD	Kostiranna küla
75	18.12	ANTI LINHOLM	Rebala küla
75	20.12	RAIVO KUUSKMÄE	Parasmäe küla
70	01.12	LJUDMILLA DRAJEVA	Iru küla
70	04.12	VELLO KIIS	Loo alevik
70	04.12	TÕNU KARK	Jõesuu küla
70	07.12	RAIVO PAIMLA	Jägala küla
70	18.12	JURI KORŠUNOV	Kostivere alevik
70	23.12	ILSE PALDERMAA	Iru küla

Serveeri jõululaul lihasõbra lemmikut – searibi

Toiduakadeemia kokad Tarvo Kullama ja Urmas Tiigivee panid kokku spetsiaalselt ribeoks jõuludeks sobiva ning kiirel ajal lihtsalt valmiva ribeoka. Tooraineks soovib Toiduliidu juht Sirje Potisepp kasutada aga eelkõige just kodumaist sealiha, sest sellest paremat ei ole.

Koostisosad:

- Ribi 4 plaati
- Sool 4 tl
- Pipar 2 tl
- Suitsupaprikapulber 2 tl
- Suhkur 2 tl

Valmistamine:

Puhasta ribi kelmest ja sega kokku maitseained. Hõõru ribi maitseainetega kokku ja jäta maitsestuma. Seejärel kühveta ribisid ahjus 110 kraadi juures kokku umbes 3 tundi. Pärast ahjust väljavõtmist mähi ribid fooliumisse ning jäta minimaalselt pooleks tunniks puhkama. Serveerimiseks lõika ribid lahti ja pintselda mop-kastmega.

Sügav kaastunne

Sergey Poskachev
03.03.1937–18.11.2017
Veljo Rahumägi
08.05.1940–21.11.2017
Veera Käär
24.06.1936–29.11.2017

HELJU-ASTRID KILTER

Mälestame kauaaegset Kostivere velskrit. Sügav kaastunne lähedastele. Endised töökaaslased

Jõelähtme valla teabe ja infoleht. Väljaandja on Jõelähtme vallavalitsus.

Omavalitsuse õigusaktidega saab tutvuda valla kantseliseis ja raamatukogudes ning www.joelahtme.kovtp.ee ja www.volis.ee. Toimetaja Merike Metstak, 605 4865, 527 8870, merike.metstak@joelahtme.ee, ajaleht@joelahtme.ee. Tasulise reklaami ja kuulutuste tellimine 646 2214, 5562 5500, myyk@harju.ee. Jälgi meid nüüd ka Facebookis: www.facebook.com/joelahtme.

KAIMA TEENUSED OÜ

Kontori- ja koolitarbed

Saha tee 11A
Loo alevik
Tel 5664 7274

Avatud:
E kell 10-18 T kell 13-17
K kell 10-18 N kell 10-17

REITING

Koolituskeskus Reiting kutsub kursustele TALLINNASSE!

05.01 Avalik esinemine
09.01-20.03 Raamatupidamiskursus
15.02-16.02 Soome raamatupidamine algajatele
22.02-28.03 Personalitöö

www.reiting.ee | tel 652 5982 | koolitus@reiting.ee

Teade!

Jõelähtme Vallavalitsus on valmistanud ette eelnõu seoses 09.07.2008 korraldustega nr 361, 364, 366, 368, 369 ja 372 algatatud Uusküla külas asuvate aiandusühistute Atlantika, Tammiku, Paala, Haava, Meedik ja Veteran detailplaneeringute menetluste lõpetamisega.

Eelnõuga on võimalik tutvuda aadressil www.joelähtme.ee. Seisukohti ettevalmistatud eelnõu osas ootame kuni 12.01.2018 aadressile kantsel@joelähtme.ee.

KALLUR.EE

50 12 123

Swedbank SEE LHV Krediidipank DN

★ LIIV
★ MULD
★ KILLUSTIK

TELLI
NETIST

KOORMAD 1-20 TONNI

Kõik prilliraamid
või prilliklaasid
soodustusega

kuni
-50%

Paremad progresseeruvad
klaasid 100 eurot SOODSAMAD!

Prillitellijatele nägemise kontroll IGA PÄEV ja TASUTA!
Lisasoodustus PÜSIKLIENTIDELE JA PENSIONÄRIDELE!

CityOptika

Maardu, Keemikute 2, Maxima XX
E-R 10-19, L 10-16 tel 637 1688

Vanametalli
KOKKUOST
ALATI HEAD HINNAD
609 9499
BETOONI 7A TALLINN
www.tolmets.ee

Lahtine küttepuid
Konteineris küttepuid
Vörkkotis küttepuid
Korstnapühkija
Puitbrikett
Pellet

Puu24.ee
6 0001 36
5 2000 93

KODU SOODSALT
SOOJAKSI!

Jõelähtme valla noorte infot koondav koduleht noored.joelähtme.ee

Tegemist on noorte portaaliga, mis koondab noori puudutavat infot, et muuta see kättesaadavaks ühest kohast.

Info täieneb pidevalt.
Tule ja vaata ise järgi!

KOSTIVERE NOORTEKESKUS

LOO NOORTEKESKUS

KOGU INFO ÜHEST KOHAST!

NOORTEINFO

HUVIHARIDUS HUVITEGEVUS

noored.joelähtme.ee

Loo lasteaed Pääsupesa kuulutab välja konkursid:

• logopeedi ametikohale koormusega 1,0 ametikohta • rühmaõpetaja ametikohale koormusega 1,0 ametikohta. Tööle asumise aeg esimesel võimalusel.
Kandidaadilt ootame: • head suhtlemisoskust • lapsesõbralikkust ja rõõmsameelsust • ausust ja soovi tegutseda meeskonnas • kvalifikatsioonile vastavust.

Kandideerimiseks esitada avaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad esimesel võimalusel aadressil Saha tee 12, Loo alevik, 74201 Harjumaa või e-aadressil: loopesa@gmail.com. Lisainfo telefonil 512 4107 või e-maili teel.

ERAKUULUTUSED

MÜÜK

• Liugksed ja garderoobid. Parimad hinnad. Tel 522 1151, www.nagusul.ee, FB Nagusul OÜ

• Mütia armas ja hoolega hoitud suvekodu Laitses, Kaasiku küla, Vega AÜ, Kernu vald. Suvekodu 59 m², kuiv korralik kelder, põõning, krunt 859 m² piiratud aia ja hooldatud hekiga, uus puurkaev, korralik kuur, ahjuküte, soojamüür, kamin, saun. Lisaküsimused tel 553 1485 või tai-vop01@gmail.com

• Mütia biopuhastid, septikud, imbtunnid - vaata www.biomahuti.ee. Küsi personaalset pakumist! Tel +372 5811 7118 või viljar@biomahuti.ee

• Telli Eesti lipud, vimplid, vardad ja vardahoidjad e-poest www.lipuvabrik.ee. Kaup kätte 24 tunni / 1 tööpäevaga!

OST

• Ostan heinapressi Kirgistan, akvaarium MTZ-82, käru 2PTS-6, GKB-819 ning varuosadeks DT74/75, T150, SK5 jne. Tel 5694 0400

• OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee

• Soovin osta suvilat, talu või sobivat krunti maakodu rajamiseks. Kõik pakumised on teretulnud. Kontakt tel 5660 9123, Toomas

TEENUS

• Dr Rein Männi teeb hambaproteesi aadressil Sütiste tee 19A-197(2) Tallinn. Harjudent Hambaprotees OÜ, Tervise peatus, buss nr 17. Tel 674 8664, 5340 6338

• Ehitusluba. Kasutusluba. Projektteerimine. Ehitise audit. Hoonete seadustamine. Tel 522 0023, Mik. Täname kliente keda oleme saanud aidata!

• F-Trans OÜ teostab reovee äravedu Jõelähtme vallas. Tellimine ja info tel 506 5406, www.fekaal24.ee

• Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h. Vt ka ennustus.ee

• Katused, fassaadid, üldehitus- ja viimistlustööd. Tel 5352 9476, ehitus@mil-tongrupp.ee

• Korstnapühkija teenused. Tel 5553 8506, info@korstnakunst.ee

• Korstnapühkija teenused. Tellimine tel 5877 1665, info@puhaskolle.ee. www.puhaskolle.ee

• Korstnapühkija teenused ja eksperthinnangud. OÜ Potipoiss, tel 5807 2581, info@potipoiss.ee

• Maagia KV võtab müüki kinnisvara. Tel 5855 0720, maagjakv.ee

• Ohtlike puude aastaringne raie-, hoolitus- ja saetööd. Katuserennide puhastus. Tel 5551 2104, www.puuhooldaja.ee

• Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968, 5340 2068

• Raamatupidamisteenus. Tel 5567 4867, habonde@outlook.com

TÖÖ

• Otsime veoauto mehhaanikut, veoauto elektrikut ja püksiraautojuhti, kontakttelefon 523 4316, veronica@abgrupp.ee

• Vajatakse mehi ja naisi huvitavate ehitustööde teostamiseks. Tööd erinevad ja vaimu arendavad. Palk sõltub enda ja meeskonna panusest. Tel 5352 9476

ÕPE

• Veokijuhi ameti- ja ADR-kursused. www.sõiduõppe.ee. Tel 507 8230

29. detsembril algusega kell 19.00
Kostivere Kultuurimõisas
SUUR AASTALÕPUPIDU

On palju rõõmu, nalja ja naeru!

Tantsib Ladina tantsutrupp PANTER!

Tantsuks ansambel IZ-58 solist RANELE

Kunstnik

KRISTJAN JUUSU lõbusad šaržiportreed

Õhtut juhib

ANDRES KARU

Registreeru kohe ja broneeri omale koht pidulauas!

Pilet 25€ (ainult eelmüügis) Kostivere Kultuurimõisas

Info tel: 5328 4841 Irina